

Megjelenik minden hó 1-en és 15-en.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző penztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 8 K.
Fél évre 4 K.
Negyedévre 2 K.
Egyen szám ára
40 fill. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VII., Csengery-utca 25. sz. II. 19.
A lap szellemi részét illető közle-
ményei: a szerkesztőséghez cim-
zendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hi-
detések, felszólamlások a kiadóh-
vatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

A mesterek betegsegélyző egy- lete.

(P.) Ipartestületünk kebelében külön kezelés alatt már egy negyed század óta fenn áll „a borbély és fodrász-mesterek betegsegélyző és temetkezési egylete.”

Nem volnánk fodrászok, ha csekély 25 év után nem kellene még azon sóhajtoznunk, hogy miért nem bír ezen egyesület telvirágozni? Hogy 25 év után is miért van csak 35—40 tagja?

Ugyan miért?

Mi is volna más az oka, mint a mi ösmert nemtörődömségünk, sőt mondhatjuk könnyelműségünk.

Igen, könnyelműségünk, mert hiszen iparunkkal csak kinlódunk, keservesen küzködünk a mindennapi kenyér után s ha a sors betegséggel sújt bennünket, ki vagyunk téve a nyomornak, a gondnak, mely anyagi vesztünket okozza.

Emberi kötelessége mindenkinek, önmaga és családja iránt, hogy gondoskodjék arról, hogy betegsége esetén családjára ne zudítson gondokat.

Igaz, hogy szaktársaink legnagyobb része tagja valamely betegsegélyző egyesületnek, mely gyógyszer és orvosi kezelésen kívül még néhány korona hetisegélyt is nyújt. De ez nem zárja ki azt, hogy

a szaktársaink kebelében fönnálló egyesületnek tagja ne legyen, annál inkább sem, mert betegsége esetén nagyon is jól esik sőt nagyon is reá szorul a betegsegélyző által nyújtandó táppénzre.

A segélypenztár heti járuléka 20 fillér, ezen csekély összeg befizetése még a legszerényebb viszonyok között levő szaktársunknak sem okozhat gondot.

Most nézzük az érem másik oldalát. Meg-e érdemi az egyesület szaktársaink támogatását?

Igenis megérdemli a támogatást, mert az egyesületet érdemes szaktársaink önzetlenül vezetik s mindig azt tartva szem előtt, hogy mentől humánusabb intézkedéseket tegyenek.

Az intézmény biztosítékot nyújt arra, hogy ígéreteit be is tudja váltani. Lányha támogatás mellett is ma már 20.000 korona vagyona van. Pedig az egyesület igazán nagylelkűen gondoskodik tagjairól. 20 fillér heti tagdíj mellett, betegség esetén 12 korona heti táppénzzel látja el tagjait. Elhalálozás esetén 200 korona temetkezési járulékot nyújt.

Mily áldás az oly családnál a segély, hol a családfő betegen fekszik. A nyomort üzi ez el s legtöbbször még a halált is.

Hiszen olyan rossz üzleti viszonyok között élünk, hogy nem is kívánhatunk többet, minthogy megélni tudjunk, arról szó sem lehet, hogy néhány

Értesítés. A raktár-szövetkezet igazgatósága értesíti a t. tagokat, hogy az 1902. évre részvények után járó osztalékot és már teljesen befizetett üzletrészeket a befizetett üzleti könyvek visszaadása mellett, minden kedden és pénteken a szövetkezet pénztáránál felvehetik. Megjegyezzük, hogy a raktár újabb cikkeket szerzett be, egymint: toilett üveg-felszereléseket, hajvágógép alkatrészeket, hajtűllt stb.

fillért félre tehesünk betegségünk esetére. S ha a sors végzete folytán a családfő visszatér az anyaföldbe, itt hagyott özvegyének, vagy családjának bánatát meg nagyobbítja, súlyosbítja azzal, hogy a végtisztességhez való pénzt sem bírja előteremteni.

Föl kell karolnunk ezen intézményt, de ne csak magunk iratkozzunk be, hanem ösmerőseinket is viágosítsuk föl az intézmény áldásosságáról.

Az egyesület vezetősége július és augusztus hónapokra felfüggesztette a beiratási díjat, hogy alkalmat szolgáltatson szaktársaimnak a beiratkozásra.

Lépünk tehát a tagjai sorába ezen egyesületnek.

Iparunk bajairól.

Tudjuk, hogy a szaklap hivatása az, hogy szoros kapcsolatot képezzen az ipar és annak üzöi között. A szaklapban közlik véleményüket egymással a szaktársak, vitás esetekben benne cserélik ki nézetüket, hogy végre a véleményekből a javát, a célszerűt levonva, azt az ipar érdekében felhasználják, értékesítsék. A szaktársak tehát szent missiót teljesítenek, a midőn hanyatló iparunkat egy-egy jó, egészséges ötlettel, vagyis véleményüket kifejező cikkel támogatják, s azt a szaklapban közlik.

A „Fodrász Ujság“ legutolsó számában is napvilágot látott egy ilyen szerencsés ötlettel telített cikk, Molnár K. Sándor szaktárs ur tollából. Kétségtelen, sok megszívlelendő dolgot mondott el benne. Mindazonáltal bátor vagyok M. szaktárs ur cikkére reflektálni. Jó eleve kijelentem azonban, hogy erre sem személyeskedés, sem polémia kedv engem nem indított. Tisztelem minden szaktárs ur véleményét, — a visszontszolgálat reményében. . . .

De kezdjük a dolog elejénél.

Említett szaktárs ur (reflektálva a szaklap f. é. 10. számában megjelent egyik cikkének azon passzusára, hogy iparunk Magyarországon azért maradt úgy el, mert a vendégek nincsenek jól nevelve) azt a nézetét fejezte ki, hogy: »a vendégeket nem kell nevelni, ki vannak azok már nagyon is nevelve.«

Tisztelem M. szaktárs ur nézetét; vendégeink csakugyan ki (!) vannak már nagyon is nevelve! De megengedi t. M. szaktárs ur, annak a másik ismeretlen szaktárs urnak is igaza van, a midőn azt állítja, hogy: vendégeink nincsenek jól nevelve.

Mert: ha a vendég minden héten oldalszakálstuclást és a hajnak csak »kicsit a nyakból való kivágását«, a jövő alkalomkor megint csak »egy kicsit a homlokon levágni« kéri, — jól tudva azt, hogy a fodrász most kénytelen a hajnak átmenetet is csinálni és ezért a csekélységért, a nyomoruságos árért eladott »Előfizető-jegyből« csak egy jegyet vág le, — nos, ezekre a vendégekre bátran lehet mondani, hogy »ki vannak már nagyon is nevelve«. Nekünk ezáltal kárunk van, mert a hajvágást 2—3 héttel elodázza. Külföldön nincsen ez így.

Menjünk tovább.

A vendégeknek legnagyobb része, kik — jollehet hetenkint háromszor is meglátogatják a fodrászt, ujságot is olvasnak a kiszolgálás után egy félóráig, a hajvágást mégis csak vasárnapra hagyják. Ugyanezt teszik szakált hordó

vendégeink is. Ezek a vendégek — megengedi t. M. szaktárs ur — nincsenek jól nevelve.

És ennek ki az oka?

A főnök urak! Nyiltan kimondom: a főnök urak. Mert, a hol a kis nyomtatott szövegű tábla azzal a felírással: »Kéretnek a t. vendégek, hogy hajukat — satát érdekükben — lehetőleg hétköznapon vágassák.« ki van függesztve, ott ezzel rendszerint eléri a főnök a célját.

Mert a vendégeknek először is a — saját érdekükben — megjegyzés tünik föl. E két szó jelentőségét megkérdezvén, udvariassan megmagyarázzuk, hogy a vasárnapi rendkívüli sok dologra való tekintettel és a sok várakozó vendég türelmetlenkedése folytán lehetetlen a hajvágást oly szépen és precízen elvégezni, mint a hogy azt mi szeretnők és a mint azt mi tenni szoktuk stb. A vendégek ezt alaposan meggondolva, rájönnek igazunkra s a legtöbb esetben nem óhajtják vasárnap hajukat levágnatni.

Ezen ügy igazvoltához kétség nem fér. Ezzel végeztünk. Következik iparunk egy másik ügye, rákfenéje: a borraivaló.

A borraivaló eltörlésének kérdésében eddig sok nyomdáfűstéket pocsékoltak el, nem csak nálunk, de külföldön is. És teljes joggal. A jól megérdemelt bérért dolgozó alkalmazotat nagyobb lealacsonyítás nem érheti, mint az hogy ha fáradságos munkájáért borraivalót kell elfogadnia. Még rosszabbul esik azonban ezen lealacsonyítás, ha azt tudjuk, hogy mindezt nem is a saját, hanem másnak az érdekében kell eltűrnünk, olyannak az érdekében, ki mind ezen lealacsonyításunkért sokszor nem úgy beszél velünk, mint azt intelligens s egyenlő képzettségű iparosok megérdemelnők. De visszás állapotot teremt a borraivaló általában és mindenképpen.

Visszás állapotot teremt a borraivaló-rendszer azért is, mert a borraivalóval és miatta bármilyen módszert alkalmazunk is üzleteinkben, segédeink közül vagy az egyiket, vagy a másikat, vagy pedig — igaza van M. urnak — a főnököket is érdekében megkárosítjuk. Kárt szenved a főnök a borraivaló miatt az által, mert a vendégek közt válogatnak és ennek folytán M. ur által leirt módon egy vendéget liferálnak, a másikkal meg elbabrálnak, csak hogy a jobb vendéghez jussanak. Az első esetben joggal megbotránkozik a főnök, mert megkövetelheti a segédjétől azt hogy a vendéget, mely neki (a főnöknek) megfizeti az illendő díjat, ellenértékül tiszteségesen kiszolgálja. A segéd fizetésének koldusmódra való kiegészítésére joggal nem követelheti a borraivalót, ellenben a fizetési viszonyok és a társadalom által bevett szokás alapján, igenis joggal elvárhatja. Még pedig abból a visszás, abszurd állapotból kifolyólag várhatja el joggal, mert a munkaadótól jól megérdemelt bérének csak kisebb részét kapja meg fizetése fejében. Ennek nagyobb részét rá nézve lealacsonyító módon, saját rizikóval a borraivalóból kell kiegészítenie, az az meg keresnie. Hogy most már a segéd, egy borraivalót nem adó vendéget, ki nemcsak, hogy fizetésének kiegészítéséhez — a főnökök javára — a társadalom által bevett szokás alapján hozzá nem járul, sőt megkárosítja, mert ez alatt elvisz tőle egy más jó, vagy jobb vendéget — nem örömmel szolgálja, az természetes. Hol van az a főnök, ki igaz lelkével merné mondani, hogy segéd korában az ilyen vendéget különös figyelemben részesítette volna?

A borraivaló rendszernek fent leirt visszás állapo-

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

tán némileg (!) csak egy módon segíthetünk, a borraivaló osztozkodásával. Ez intézkedéssel azonban elég gyakran egy más vizsás, sőt lelkiismeretbe vágó hibát követünk el. Igaz, hogy nem az illető a borraivaló osztozkodását elrendelő főnök hátrányára. Ez pedig elég arra, hogy a lelkiismeretet és igazságérzetet elfojtsuk bennünk, hisz: minden szentnek maga felé hajlik a keze...

Igy, ilyen lelkiismeretbe vágó hibát követünk el akkor, a midőn az osztozkodást olyan üzletben vezetjük be, a melyben egy (vagy két) segéd évek óta dolgozik. Hogy egy segéd évekig maradjon egy üzletben, feltétel: hogy az jó munkás legyen. Sok évi kitartó, becsületes munkássága által egy ilyen segéd népszerű lesz. A vendégek nagyobb és kényesebb része mindig őt kívánja, dolgozhatik, huzhatja az igát, sok évi munkájának gyümölcsét azonban, evvel a minduntalan újabb s gyakran gyöngébb munkás jövevény, segédszaktársával kell megosztania.

A világ rendje az, hogy minél tovább működik valaki, akár állami, akár magánvállalatnál annál nagyobb az alkalmazott javadalmazása, vagyis az a szolgálati idővel arányosan nő és senki sem tagadhatja, hogy az illető — mondhatni manapság ugyis ritka — alkalmazott, ki főnöke üzletének fölvirágzásában sok évi odaadó munkája révén kétségtelenül érdemet szerzett, ezt, a javadalmazás növekedését t. i. meg nem érdemelné. De mi ebben is az istennek oly választott népe vagyunk, kik a világrendjével homlok egyenest ellentétbe helyezkedünk. Ilyen esetben az osztozkodást azzal az igazságtalan indoklással rendeljük el, hogy ugy kell cselekednünk, mert máskülönben az új segéd kevesli a borraivalót, nincs kedve dolgozni és nem marad meg. Tisztelettel bátorkodom kérdezni, vajjon az a régi érdemes segéd kedvvel dolgozik-e, a midőn saját, keserves munkájának gyümölcsével kénytelen egy mellette eljátszó kollega jövedelmét kiegészíteni? És ha ilyen vizsás esetből kifolyólag, — az igát meg-unva — éppen ez a régi érdemes segéd megy el; az kellemetlen? Hol maradt ilyen esetben a logika, a lelkiismeret, az igazságérzet és melyik segéd vágyik az ilyen népszerűség után?

(Folyt. köv.)

Az ipartestületi kongresszusok kívánságai.

— A kereskedelmi miniszter válasza. —

Láng Lajos keresk. miniszter a hazai ipartestületek országos központi bizottságához a következő leiratot intézte.

1. A kisipar helyzetének javítása.

Folyó évi február hó 15-én 1470. szám alatt kelt felterjesztésére értesitem a bizottságot, hogy a múlt évben Nagyváradon tartott, s az azt megelőző ipartestületi kongresszusokból a hazai kisipar helyzetének javítása céljából kért törvényhozási és kormányzati intézkedések, a mennyiben tárcám ügykörébe tartoznak, nagyrészt az előkészítés többé-kevésbé előrehaladott stádiumában vannak. Kiváló fontosságú feladatnak tartván a kisipar helyzetének javítását, az e téren felmerült kérdéseknek kellő megoldására sulyt helyezek. Az előkészítő munkálatok eredményéről annak idején a bizottság értesülni fog.

2. Az adóreform és a választási jog kiterjesztése.

A nagyváradai ipartestületi kongresszusnak az adóreform és az iparosok választói joga tárgyában hozott s a bizottság fölterjesztésében ismertetett határozatait az illetékes pénzügyi, illetve belügyi miniszter urak figyelmébe ajánlottam.

3. Tisztességtelen verseny.

A mi a bizottságnak azt a kérelmét illeti, hogy addig is, míg a tisztességtelen verseny meggátlására törvényhozási intézkedések tétetnének, az elsőfoku iparhatóságok az ipartörvény alapján a tisztességtelen verseny megelőzése és megtorlása körüli szigorú eljárásra utasíttassanak, megjegyzem, hogy ily utasítás kiadását nem tartom sem szükségesnek, sem célravezetőnek. Az iparhatóságok a tisztességtelen versenyek tudomásukra jutott eseteiben kellőképpen járnak el s ha elkövetett törvényellenes cselekmények e téren megtorlatlanul maradnak, annak az az oka, hogy az iparhatóságok a tisztességtelen verseny minden esetéről még a legszigorubb ellenőrzés mellett sem vehetnek tudomást. Az iparhatóságok csak akkor léphetnek fel kellőleg a tisztességtelen verseny eszközeinek alkalmazása ellen s szüntethetik meg a verseny e kinövéseit, ha az érdekelt iparosság a verseny használatban levő eszközei és módja felett maga is ellenőrzést gyakorol. Igy első sorban az ipartestületek feladata az, hogy a meg nem engedett verseny eseteiről az iparhatóságnak a büntető eljárás megindítása végett jelentést tegyenek, mely esetben az ipartestületeknek a hatóság határozataival szemben felebbezési joguk is van. Ha az ipartestületek e feladatuknak megfelelnek, az iparhatóságok az 1884. XVII. t.-cikkbe foglalt ipartörvény 51. és 58. §§-nak szigorú alkalmazása által a tisztességtelen versenynek minden esetre elejét veszik.

Az ígéreteknel már volnánk. De ugyan mikor követi ezt tett? Sajnos azt hisszük, hogy soká, mert hiszen mire egy miniszter át tanulmányozza a kisiparosok kéréseit, addigra rendesen a lemondása is bekövetkezik.

Előljárási ülés.

— Junius hó 25-én. —

Jelenvoltak: Joszt Péter elnök, Molnár Lajos alelnök, Flesch Péter pénztárnok, Éles József, Augenfeld Lajos, Birkenheuer József, Holleibach Konrád, Fülöp János, Bóta Károly, Gajárszky József, Tettl János, Sztankovics Sándor, Mayer István, Pásztory János, Zsivánovics Milán és Pfeifer János előljárási tagok.

Elnök köszönti az előljárási tagjait, felhívja figyelmüket a napirend fontosságára, egyben kéri az előljárási tagoktól az egyetértésre, mely a múltban diszére vált az előljárási üléseknek, sajnálattal látja, hogy most nincs ez így. Kéri, hogy tartassék meg a parlamentáris szokás s szigoruan ragaszkodjanak az ügyrendhez. Ő — ugymond — a szólás jogát mindenkinek tiszteli, de tultengésbe engedni sem szabad azt.

Hiszi, hogy a közjó iránti tevékenység törekedésben egyetértve fog az előljárási tagok működni.

Az ülés megnyitása után elrendeli a jegyzőkönyv felolvasását, melyet Mager István és Pásztory János előljárási tagok hitelesítettek.

Jegyzőkönyvhöz szólva Tettl János kérdést intéz az elnökhöz, hogy mi a véleménye a vasárnapi munkaszünetről.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Elnök szerint erről most még véleményt mondani korainak tartja, hanem ajánlja, hogy a nyári szünet után, mikor már tapasztalatokra rívatkozhatunk, foglal kozzon az elöljáróság, indítvány alakjában az ügygyel.

Teti János nem helyesli a halasztást, mert nézete szerint a külvárosi szaktársak kárát látják a munkaszünetben. Kéri az elnököt, hogy tegye magáévá az ügyet.

Elnök szerint mivel indítvány nem tétetett, határozat sem hozható. Ő mást nem tehet, mint hogy az elöljáróság határozatának érvényt szerez, ha ilyen határozat lesz, ő készséggel fog megfelelni. Elösmeri, hogy a külvárosi szaktársak hátrányára van a vasárnapi munkaszünet, de ha mi most bármit teszünk, azon változtatni nem lehet, most a kormánynak ezen rendelet szociálpolitikából indult ki. Azért alaposan meg kell gondolni azt, hogy miú irányu mozgalmat kellene teremteni.

Felvilágosítását, melyet Teti János nem vesz tudomásul, az elöljáróság szótöbbséggel tudomásul vesz.

Elöljáróság elhatározta, hogy július és augusztus hóban nyári szünetet tart.

Napirend következő pontjában a folyóügyekben a jegyző felolvassa Thék Endrének, mint a tanonc és segéd kiállítás elnökének átiratát, melyben buzdítja és kéri az ipartestületet a kiállítás részvételére.

Ennek kapcsán bejelenti a jegyző, hogy 21 segéd jelentetett be 188 drbbal, 6 tanonc pedig 18 drb munkával.

Elöljáróság örömmel veszi tudomásul.

Jelenti, hogy az iparostanonc iskolák elhelyezésének kérdésében, június hó 4-én értekezlet volt, melyen az elnök részt vett, ki tekintettel arra, hogy iparunknál szakrányu előadásokra szükség nincsen, nem is lehet, mert parunkban rajzokkal nem foglalkozunk, tudomásul vette az eddigi elhelyezést.

Éles József nem tartja helyesnek, hogy az elnök azt tudomásul vette, mert szerinte nagyon is szükséges volna, ha a mi iparosaink is tudnának rajzolni.

Sztankovics Sándor, szinte szeretné a rajztanításra küldeni a tanoncokat, de nem tartja célszerűnek, hogy tanoncaink a vasárnap délelőttet iskolába töltsék.

Az elöljáróság, és tudomásul vette az elnök intézkedését.

Balassa Benő kettős könyvviteléről szóló kézikönyvét ajánlja megvételre, melynek 4 korona az ára.

Pénztárnok kéri ezen könyv beszerzését, melyre szükség van, mit az elöljáróság el is rendel.

Az elöljáróság néhai Ráth Károly siremlékére 10 koronát szavaz. Réder Lajos fodrász segéd azon kérelmét, hogy a testületnél alkalmaztassék, az elöljáróság ez idő szerint nem teljesíthette, mert semmiféle állás üresedésben nincs.

A jegyző bemutatja a IV. kerületi elöljáróság azon határozatát, melyben Mészáros Frigyes fodrász-mester azon kérelmét elutasítja, melyben Tolnai István nevű tanonccal kötött szerződésének tanidejének megrövidítését kéri.

Az elöljáróság a kereskedelmi muzeum megkeresése folytán, a segéd, és tanonc kiállítás zúriébe, Molnár Lajost és Sztankovics Sándort küldi ki.

A jegyző bemutatja a fodrász-segédök önképző-körének nyári mulatságáról szóló tisztelet-jegyet, melyet 6 koronával vált meg az elöljáróság.

Bemutattatik Daragó József testületi-tag indítványa, melyben egy rendkívüli közgyűlés egybehívását ajánlja, ahol 3000 korona szavaztassék meg a kontárellenes moz-

galom támogatására oly célból, hogy kiléptethetők legyenek a kontároknál működő segédök.

A testület hivatalosan ily mozgalomban részt nem vehet, tehát az elöljáróság Daragó József indítványa fölött napirendre tért.

Jegyző felolvassa az országos gyermek-mel hely egyesület átiratát, melyben az intézetükben nevelt gyermekeket tanoncoknak ajánlják.

Kiadatott a szaklapnak közlés céljából.

Jegyző felolvassa Salamon Farkas, Stigler Antal Rotnmeyer János, Guttmann Adolf és Kauszka Károly részletfizetés iránti kérelmük, mely megadatott, míg Homann József, özv. Szlamek Károlyné, Fieischer Adolf és Ritlinger Jakab hasonló kérelmük elutasított.

Sztankovics Sándor gazda, bemutatja a tanbizonyítványok megrendeléséről való ajánlatokat.

Az elöljáróság az Athenaeum ajánlatát fogadja el, mely a legolcsóbb s megbízza a gazdát 1000 drb megrenpelésére 38 korért.

Indítványoknál Pfeifer János szóvá veszi, hogy az ipartestületi biztos nem jelenik meg a gyűléseken, visszaemlékszik arra az időre, mikor Gelléri Mór volt az ipartestületi biztos, kit igen gyakran lehetett látni a testületben, sőt tanácsadásával és véleményadással támogatta az egyesületet. Kérdi, hogy nem e lehetne az iparhatósági biztost kötelezni arra, hogy a gyűléseken részt vegyen.

Elnök tudatja, hogy részvételre kötelezni az iparhatósági biztost nem lehet.

Pfeifer János az elnök felvilágosítását tudomásul veszi, de egyben kifogásolja azt is, hogy a békéltetőbizottság igen hosszú időközökben tart üléseket, pedig alapszabály is gyorsabb tempót követel. Indítványozza, hogy legalább minden hónapban tartson a bizottság ülést.

A jegyző elösmeri, hogy az alapszabályok előírják, hogy minden héten tartassék bizottsági ülés. De az eddigi gyakorlat az volt, hogy csak akkor hivatott össze a bizottság, ha legalább 8—10 panasz össze jött. Sok esetben, a segéd bosszúból akarják mesterüket a békéltető bizottság elé vinni, azért ő előbb minden ügyet békés uton próbál elintézni, azért azt hiszi, hogy a régi rend a legmegfelelőbb.

Éles József nem tartja helyesnek a régi rendet, azt hiszi, legcélszerűbb volna, ha 4—5 panasz össze jön, hivassék össze a bizottság.

Gajarszky József ezzel kapcsolatosan azt indítványozza, hogy korábban tartassanak az ülések. Sztankovics Sándor azt tapasztalja, hogy a bizottsági ülések azért kezdődnek mindég későn, mert az iparhatósági biztos késik.

A jegyző felvilágosítja az elöljáróságot, hogy az iparhatósági biztos azért jön később, mert ha korábban jönne a bizottság tagjait nem találná ott.

Pfeifer János indítványát oda módosítja, hogy ha 4—5 panasz össze jön, hivassék össze a békéltető bizottság.

Az elöljáróság ezt egyhangulag elfogadta, míg Gajarszky József indítványát elejtette.

Teti János kérdést intéz az elnökhöz az iránt, hogy miként áll a fürdők ügye.

Éles József megjegyzi, hogy biztos forrásból úgy van értesülve, hogy a fürdőkre ki lesz mondva az, hogy iparigazolványt kell váltaniok, akkor pedig majd lehet szorítani őket a vasárnapi munkaszünet betartására. Ajánlja,

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

hogy sürgettések meg a kereskedelmi miniszteriumban a memorandumra adandó válasz.

Elnök helyesli Éles József indítványát, mit az előjáróság el is fogad.

Éles József indítványozta, hogy a testület vásároljon sorsjegyeket, olyanokat, melyeknek névértéke minűég megmarad. Nézete szerint ez helyes volna, mert nincs kizárva az eshetőség, hogy így a testület nagyobb nyereséményhez jutna.

Elnök felvilágosítja az előjáróságot, hogy ezen indítvány nem tárgyalható, mert a törvény rendelkezése szerint ily papirokat vásárolni nem lehet.

Mivel több indítvány nem tétetett, az elnök bezárta az ülést.

Vegyes hírek.

Eljegyzés. Schöler Izidor szaktársunk eljegyezte Ecker Anna kisasszonyt. Üdvözljük az új jegyes párt!

Értesítés. A fodrász-segédék önképző-köre egyleti helyisége Népszínház-utca 1. szám alatt van. (Ujhelyi József vendéglőjének külön helyiségében.) Hivatalos órák, kedden és pénteken este 9—10-ig.

Meghívó. A fodrász-segédék önképző-köre, saját helyiségében (Népszínház-utca 1.) július 7-én nagy értekezletet tart, melyre ez uton hívja meg a t. tagjait
Tárgy:

1. A vasárnapi munkaszünet.
2. A segéd elhelyezés.

Tanonc kínálás. Az országos első gyermek-menhely egyesület a következő átiratot intézte ipartestületünkhöz:

Az általunk felnevelt 13—14 éves fiukat jobb módú mesterekhez szoktuk inasképen elhelyezni, tisztelettel kérjük tehát a t. ipartestületet, hogy, a mennyiben az ipartestülethez tartozó mesterek közül valamelyiknek inasra volna szüksége, azt nekünk megírni kegyeskedjék, s mi lehetőleg azonnal intézkedünk, hogy az illető mester megfelelő inast kapjon.

Meghívó. A budapesti fodrász-segédék önképző-köre 1903. július hó 5-én a Tábori-féle vendéglő összes helyiségeiben (Schätz nagy sörcsarnok) Zugló, Csömöri-ut 140. szám, színelőadással, tombolával és tánccal egybekötött zártkörű nyári mulatságot rendez. Nagy díj tekeverseny három értékes nyereséményvel: 1. nyeresémény: egy ezüst sétapálca. 2. nyeresémény egy szivar tárca. 3. nyeresémény egy tajték szivar szopka. Nagy tombola, sok és értékes nyereséményvel. Azon három hölgy, a kik a legtöbb tombola-jegyet eladják szép emléktárgyat nyernek. Kezdeté délután 4 órakor. A műkedvelői színelőadás kezdeté 7 órakor. A zenét egy jónevű zenekar szolgáltatja. Amennyiben elegendő fedett helyiség van, a mulatság kedvezőtlen idő esetén is megtartatik. Belépti-díj: személyjegy előre váltva 1.20 fillér, a pénztárnál 1.60 fillér, családijegy (2 hölgy 1 ur) előreváltva 2.40, a pénztárnál 3 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és a szaklapban nyugtázunk. Éjfél után társas kocsit fog közlekedni.

A vasárnapi munkaszünet. A kereskedelmi miniszter 1903. évi június hó 13-án kibocsátott 28.559 számú rendelete az ipari munka vasárnapi szünetetése tárgyában a június hó 21-iki hivatalos lapban tétetett közzé s már június hó 28-án életbe lépett. A rendeletnek mi reánk vonatkozó pontja így szól!

»3) déli 12 óráig.:

a) a borbély- és fodrász iparnál az üzleti helyiségben, azontul csak magánlakásban színházban, vagy hasonló előadások alkalmával házhoz hiva.«

Itt megjegyezzük, hogy e vasárnapi munkaszünetet hirdető táblácskák, melyek a kirakatban, ajtóablakban vagy üzlethelyiségben kifüggeszthetők, kiadóhivatalunkban kaphatók.

Új hajnövesztő szer. Igen furcsa és meglepő hajnövesztő szerről ad felvilágosítást egy angol paraszt. Ez a szer nemcsak kitűnő legyen, de szerfölött olcsó is. Egy öreg 80 éves angol paraszt bizonyítja a hasznosságát, mert több évi kopaszság után most próbát tett vele és olyan dús haja nőtt tőle, akár csak a lekaszált rét második sarja. E csodaszer pedig nem egyéb, mint a csalán. Mint fiatal gyerek használta ezt a szert az illető paraszt azért, hogy bajusza és szakála hamarabb nőjön tőle. Lefekvés előtt egy kendővel csalánt kötött az arcára, mely másnap reggel vörös volt és dagadt, de egy kis aludt tejjel hamar lelohasztotta ezt a daganatot — és a mi a fő: a bajusz és szakál gyorsan és erőteljesen kezdett nőni. Később el is felejtette ezt a fölfedezést, de most, hogy hosszabb ideje annyira kopasz, megpróbálta a fejetejével is a csalán gyógy módját. Esténként beköti fejét csalánnal és hálósipkát tesz rá. Az érzés, a mit el kell szenvednie nem valami kellemes, de a haja szépen nő és ez a fő! A szinte komikus mókája pedig e hirnek az, hogy a legcsalhatatlanabb hajnövesztő szer: a csalán. Erre a hirre, egy nyugalmazott tanító a következő érdekes levelet írta P. H.-nak.

»Egy angol parasztról az van híresztelve, hogy csalánnal növeszti a haját. Engedtetsek meg nekem, hogy e tárgyói közvetlenül észlelt tapasztalataimat elmondjam: A múlt század negyvenes éveiben az ifjuságnál a hosszúra növesztett és hátul körbe vágott haj volt az általános divat; mindenki arra törekedett, hogy minél gyorsabban szerezzék meg a divatos fejéket. Megpróbáltuk a zsenge csalánt mi is, nem a fünek fejre rakását, hanem jól felforralva annak levélével a fejet hetenkint 1—2-szer megmostuk: és a mint visszaemlékezem, a műtétnek csakugyan meg volt a gyors hatása és eredménye. Nem egészen megvetendő mód tehát a csalánnal való fejmosás, a mely fájdalmat, vagy kellemetlenséget nem okoz. Hogy ezen orvosság az öregek kopaszságát is megszünteti, az eszembe sem jutott.

Szervezkedés. I. kerületi szaktársaink megállapították az »I. kerületi iparoskört.« Főcélja ezen körnek, hogy ne csak szakmabeli, hanem más ipart űző tagokat is felkaroljanak s hogy az iparosokat tömörülésre bírják, hogy érdekeikben mennél eredményesebben működhessenek.

Ritka eset, hogy szaktársaink vállalkozzanak a kezdes nehéz munkájára, mert már megszoktuk, hogy míg mások előre haladnak, mink rendszeren jó nagy darabra utánuk kullogunk.

Alakuló ülést múlt hó 24-én tartották, hol Tetl János szaktársunk szép beszédben kifejtette, hogy mily szükség van a tömörülésre. Azon nézetének adott kifejezést, hogy saját erőnkől nem tudunk előbbre jutni annyira, hogy számot tevő szerepet vigyenek érdekeink megóvásában. Szükségesnek véli, hogy kezdet fogjanak más szakmabeliekkel és így egyesült erővel lehetséges lesz karöltve egymást támogatni s hol az egyik, hol a másik szakmának az érdekeit érvényre jutatni. Hogy az alakulandó kör ily

Eredeti ROXO borotvák és elfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nal kaphatók.

irányban haladhasson, csak úgy látná azt biztosítva, ha a vezetés egy erős tehetséges férfire bízatrék. Ily férfinak ösmeri Reisz Antal szaktársunkat, ki félszázados tevékenységével bebizonyította a rátermettséget s kiérdemelte bizalmunkat.

Teti János ajánlatára egyhangulag elnökké választották Reisz Antalt, mit ő ideiglenesen elfogadott, mert mint látja, itt több szakma fog egyesülni s a végleges választást a többség akarására kell bízni.

Szép beszéd keretében összetartásra buzdította a jelenlevőket. Azután megválasztották Teti Jánost bizottsági előadóvá és Gyuritska N. jegyzővé.

A budapesti fodrász-segédék betegsegélyzőpénztár orvosainak névjegyzéke.

Kezelő orvosok:

Posti oldalon:

- Dr. Sebők Zsigmond V., Súlyom-utca (Mentő palota)
- Dr. Dolecsko János, VIII., Fh. Sándor-utca 28. sz.
- Dr. Glass Rezső Wesselényi-u. 16. szám.
- Dr. Csányi Aladár, VII., Baross-tér 2. szám.
- Dr. Cseley József, IX., Üllői-ut 79. szám.
- Dr. Ertl Géza, VIII., József-körut 87. szám.
- Dr. Fabry Agoston Baross-utca 96.
- Dr. Szinessy József, VIII., Mária-utca 20. szám.
- Dr. Pollitzer Alfréd, V., Mérleg-u. szám.
- Dr. Ungar Imre VI., Teréz-körut 30.
- Dr. Garamy Béla, VI. ker., Rózsa-utca 62.
- Dr. Varga Géza, VI., Andrássy-ut 6. sz. Rendel d. u.

3—4-ig.

- Dr. Waldmann Fülöp VIII., Aggteleki-utca 2. sz.
- Dr. Fülöp Jakab Gyula, IX., Viola-utca 11. sz.

budai oldalon:

- Dr. Stipanics Elek I., Krisztina-tér 7 szám.
- Dr. Steiner Károly, II., Zsigmond-utca 5. szám.
- Dr. Berger Lipót, III., Mókus-utca 14. szám.

Felelős szerkesztő: Paulik József.

Lapszerkesztő bizottság: Joszt Péter és Réthly Arpád.

Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Nagy árkedvezményt

ad kiadóhivatalunk minden a fodrász urak által rendelt nyomtatványoknál, mint bérletjegyek, körlevelek, levélpapírok, borítékok, czimkártyák, névjegyek és általában minden a nyomdai szakba vágó munkáknál.

Fodrász Ujság kiadóhivatala: Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Fodrász fiók-üzlet

mely 10 év óta áll fenn, 45 havi előfizetője van, havi bevétel 60—70 frt, konkurrencia nélkül, két gyár közelében, hol mlndegyikben 500 munkás dolgozik, olcsó áron, elutazás miatt eladó. Házbér havi 3 frt. Bővebbet Paul A. Károly, Trencsen-Baán, Felső-Magyarország.

Londonba utazók figyelmébe

ajánlom

fodrász-segéd elhelyező helyiségemet.

Állásközvetítés egész nap. Helyiségem a fodrász-segédék találkozási helye. Levélbeli megkeresésre 50 fillér válaszbélyeg.

70 Cleveland Str. Euston Rd. W. Restaurant.

LIPP FERENCZ

Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.

Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörűde és aczéláru raktár.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotválka

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörűlve francia él, félhomoru, vagy egész homoruan darabonként 1 frt 50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosabban azonnal, a köszörűléseket pedig 6 nap alatt teljesitem jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Dreszmann Károly

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 6/a.

Villanyerőre berendezett

HOMORU-KÖSZÖRŰLDÉJE

Ha ön

Wenn Sie

csakugyan elsőrendű köszörűlést óhajt borotva-késén, úgy sziveskedjék azt czimeure egész nyugodtan beküldeni, biztosítom, hogy állandó vevőm fog maradni.

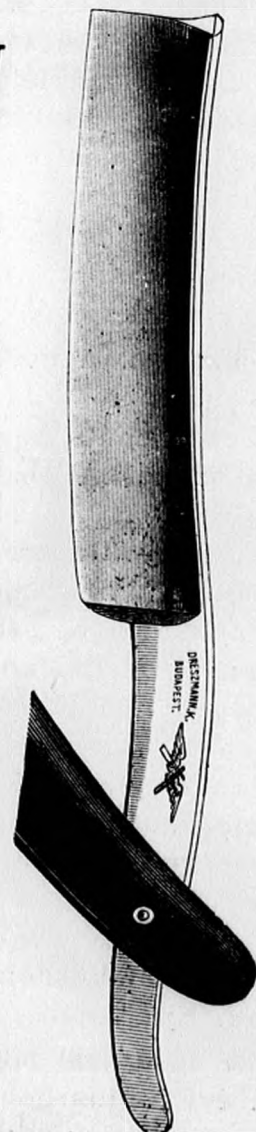
einen wirklich erstklassigen Hohl-schliff (unter Garantie) haben wollen, so senden Sie Ihre Rasirmesser vertrauensvoll an meine Firma und ich bin überzeugt, dass Sie dauernd meine Kunde bleiben werden.

Ajánlom

LEGNAGYOBB ACZÉL-RAKTÁRAMAT.

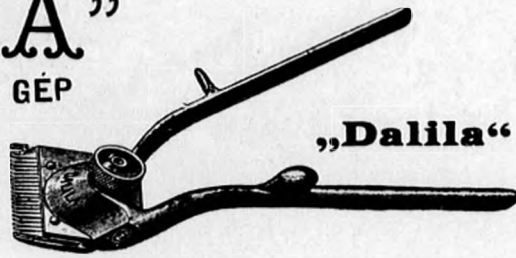

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálak

„DALILA” LEGUJABB HAJVÁGÓ GÉP

„Dalila“

A „DALILA” minden etező rendszerű és gyártmányu hajvágó-gépet fölülmul könnyű kezelhetősége és nyugodt működése valamint éltörhetetlen rugója által.

Ár ak:

00. sz. 1/2 mm. 0. sz. 3/4 mm. 1. sz. 3 mm. 2. sz. 5 mm. 3. sz. 7 mm.

korona 7.— 7.— 7.— 8.25 8.85

1. sz. 2 aczélfésűvel, vág 3, 7 és 10 mm. korona 9.40.

Amerikai gépek Brown & Sharpe-tól:

00 és 0 sz. 1. sz. 2. sz. 3. sz.

korona 8.85 8.85 10— 11.20

„Juvel” hajvágógép

00 és 0 sz. 1. sz. 2. sz. 3. sz.

korona 8.25 8.25 9.40 10.—

Valódi amerikai szakálvágó „Shaver“

1/2 mm. vágással korona 9.40

Hajvágógép „Aesculap“

kicszerélhető vágólapokkal

3, 6, 9 mm. vágásra. Ára 17.65

Bariquand & Marré Párisból

3 nagyságu vágásra korona 7.65

Ugyanaz szakálvágásra 1 mm. vágóképességgel korona 5.30

Hajvágógép „Hub“

3 nagyságu vágásra két fésűvel korona 5.65

Minden kellék a legolcsóbb árakon.

Minden gép köszörülése korona 1.20

JOSEF HELLER MÜNCHEN,

RUMFORDSTRASSE 1/a.

Beretvagyár, homoruköszörűde és különlegességek fodrászoknak.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

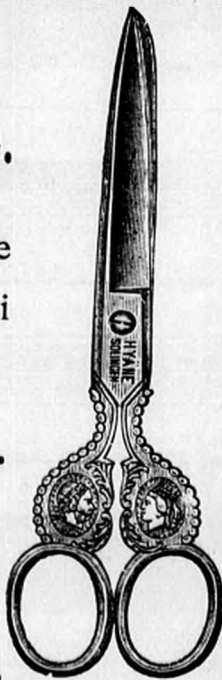

Solingeni aczélárugár „Hyäne“

Meixner M. Főraktár: Ausztria és Magyarország részére Kolozsvár.

A t. fodrász és borbély urak részére gyártmányait a legszigorubb nagybani gyári árakon szállítja.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörűdéje és aczél áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbitottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyemben lesznek köszörülve. Ára drb.-ként 2*80 fill.-től kezdve felfelé. Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovacsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakál vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juvel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakálvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tiszt. It borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, ugymint fenő szijak (gurti), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legujabb haj- és szakáll-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentul a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörütési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill
Fél homoru	1.20	Szakáll vágó olló	50
Francia	1.20	Haj vágó gép	80
Borotva uj él	— .60	Szakáll vágó gép	80

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, ugymint helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

KRAUS VICTOR

villamos erőre berendezett mű- és beretva homoru-köszörűdéje BUDAPEST, VII., Király-utca 78. szám.

Aki

Wer

beretvált, ollóit, hajvágó gépeit stb. kitünően, jótállás mellett óhajtja köszörültetni, forduljon bizalommal fenti-céghez.

Legolcsóbb bevásárlási forrás mindennemű elsőrangú aczél-készítményekből.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

seine Rasirmesser, Scheeren, Haarschneide-Maschinen etc. vorzüglich mit Garantie geschliffen haben will, der wende sich vertrauensvoll an obiger Firma.

Billigste Einkaufsquelle in sämtlichen I-ma Stahlwaaren. Provinzaufträge werden prompt effectuirt.

EXPOSITION UNIV. PARIS 1900.

**AZ A LEGJOBB ELÜ BOROTVA
DAS BESTE SCHÄRFESTE RASIRMESSER**

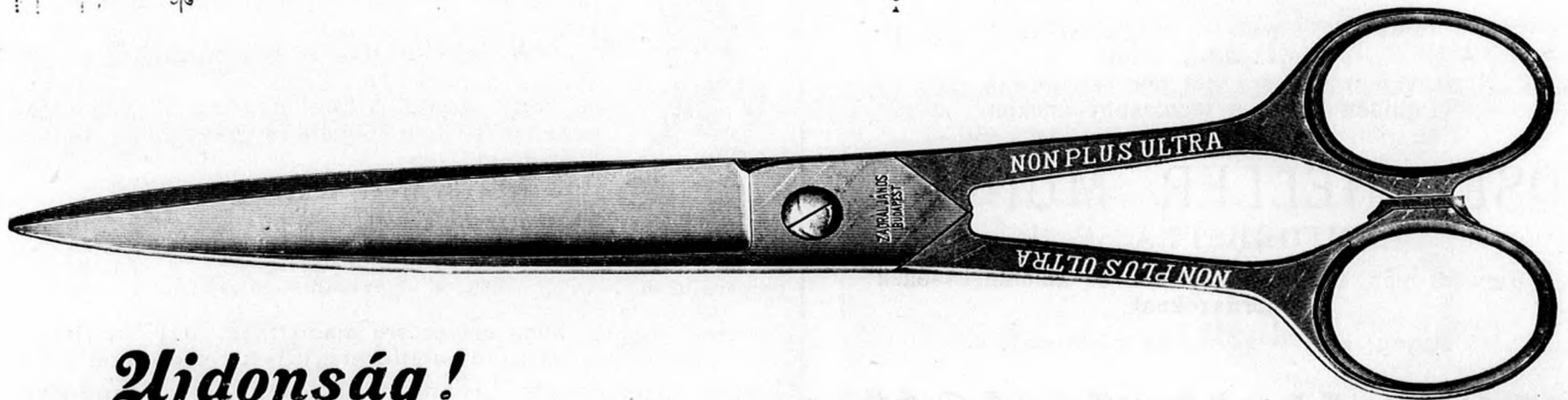
Nodora János
BUDAPEST.
VIII. ker. Baross-utca 5.

Erste ungarische Rasirmesser hohlschleiferei mit electrischen betrieb.
Lager von **SELBST** erzeugten Stahlwaaren. und Fabriks Lager
aus den besten Englischen, Deutschen, Französischen u. Svédischen Stahlwaaren.
Inhaber von K. Ung. Östr. patente u. Deutschen Reich musterschutz.

Kitüntetve a párisi világkiállitáson 1900. éziüst érem.

1° MAGY. VILLÁNY ERŐRE BERENDEZET BOROTVÁ HOMORÚ KÖSZÖRÜLŐ MÜHELY
ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYÚ ACZÉLÁRÚK RAKTÁRA.
Gyári raktár, a legjobb Angol Német, Francia, és Svéd aczélárúkból.
Szabadalmak tulajdonosa, Magy.kir, Francia, Német birodalmi minlavédjegy,
és Osztr. szab.

Képes árjegyzékkel
kivánatra ingyen és bérmentve
szolgálók.

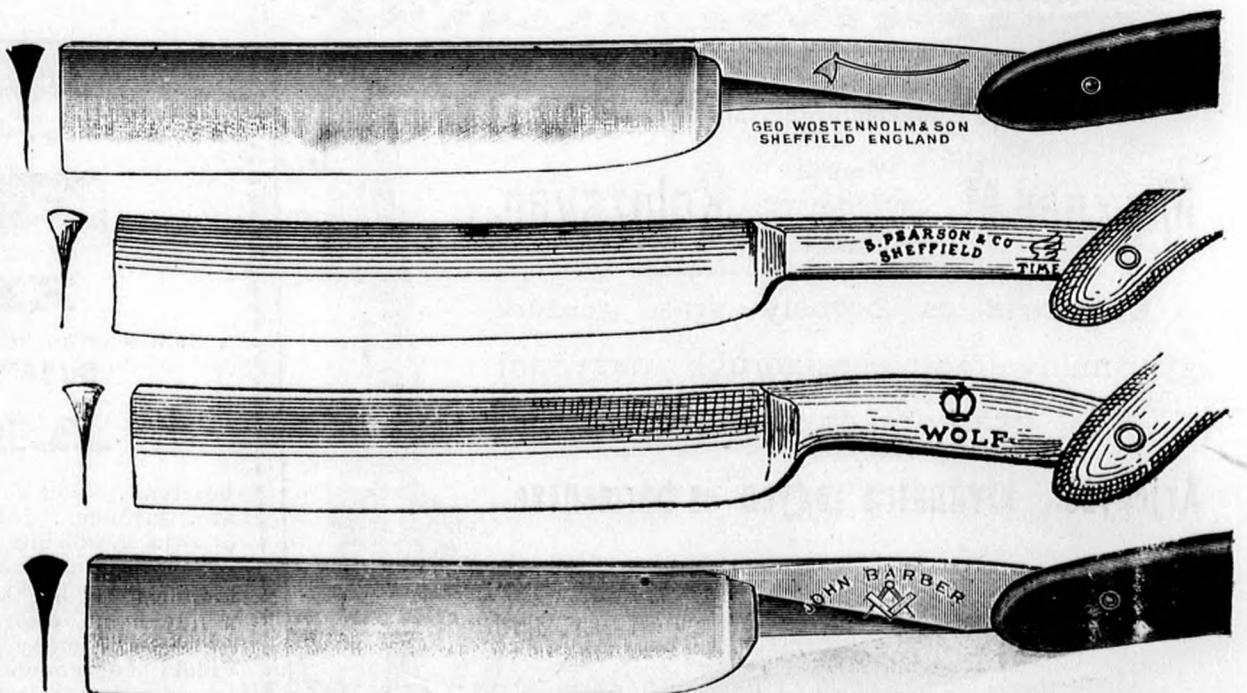

Újdonság!

Van szerencsém az igen tisztelt fodrász uraknak b. figyelmükbe ajánlani az általam feltalált (Non plus ultra) törv. védett haj- és szakálvágó ollót, melynek előnyei a következők: a nikkelezett fogantyuk kitűnően kézhez állók és vágás közben összecattanó pontok laposak, még pedig az egyik észe gummival van ellátva, úgy hogy vágás közben teljes csöndben működik és a vendégre annyira kellemetlen és idegességet előidéző csattogtatás teljesen ki van zárva.

Ezen olló a legkitűnőbb angol aczélból van kovácsolva és a vágó pengék igen jó, tartós élűek. laposra vannak köszörülve, a mi felfelé hajvágásnál a legjobbnak bizonyul. Ennek alapján ezen ollót a legjobban ajánlhatom és a következő árak mellett szállítom.

18	cm. hosszúságban	3	kor.	60	fill.
18½	"	4	"	—	"
19	"	4	"	40	"
20	"	5	"	—	"

Az összes fent ábrázolt borotvák saját műhelyemben vannak köszörülve, használatához egész készen felve, darabonként francia élű 3/8 keskeny 3 kor., félkeskeny 1/8 3 kor. 20 fill., 1/2 széles 1/8 3 kor. 40 fill., ugyanazok félhomorú vagy egész homorú éllel 3/8 keskeny 3 kor. 20 fill. 1/8 félkeskeny 3 kor. 40 fill., 3/8 félshéles 3 kor. 60 fill., 6/8 széles 4 kor.